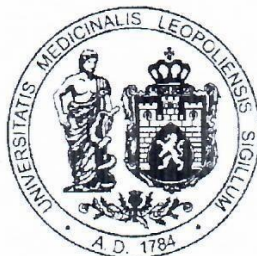

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

**ПРОЦЕДУРА РОЗРОБКИ
ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
у Львівському національному
медичному університеті
імені Данила Галицького**

СХВАЛЕНО

*Вченою радою Львівського національного
медичного університету імені Данила Галицького
Протокол №9-ВР
від «07» листопада 2017 р.*

ВВЕДЕНО В ДІЮ

*Наказом ректора Львівського національного
медичного університету імені Данила Галицького
№3155-з від 13.11.2017*

Ректор

..... **Б.С.Зіменковський**

Львів- 2017

Зміст

I	Загальні положення.....	3
II	Освітня програма.....	3
III	Відповідальність за розробку нових освітніх програм.....	5
IV.	Відповідальність за періодичний перегляд освітніх програм .	7
V.	Особливості формування освітніх програм.....	8
VI.	Документація освітніх програм.....	8
VII.	Силабуси дисциплін.....	9

I. Загальні положення

1. Процедура визначає:

- детальні правила розробки та періодичного перегляду освітніх програм як єдиної системи освітніх компонентів, що характеризується єдністю та повнотою своїх складових, спрямованих на досягнення передбачених програмою результатів навчання;
- документацію освітньої програми, яка є основою для затвердження, впровадження та оцінки і вдосконалення певної програми.

2. Процедура застосовується до освітніх програм другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

3. Положення процедури зорієнтовані на вимоги:

- Закону України Про вищу освіту (далі – Закон),
- Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (далі Ліцензійні умови),
- Акредитаційних вимог Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти/ Міністерства освіти і науки України та критеріїв оцінювання якості освітньої програми та інституційної оцінки,
- Затверджених стандартів вищої освіти;
- Концепції освітньої діяльності за відповідною спеціальністю на заявленому рівні вищої освіти, освітньою програмою.

4. Метою процедури є:

- регулювання, підтримка та забезпечення якості і безперервності процесу проектування, оцінювання та вдосконалення освітніх програм,
- надання рекомендацій особам, причетним до вищезазначеного процесу,
- забезпечення найкращої якості освітніх програм, що реалізуються у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького (далі Університет) та їх постійного удосконалення.

II. Освітня програма

1. Освітня програма (далі ОП) для конкретної спеціальності, рівня освіти, спеціалізації (за її наявності) **включає:**

- опис передбачуваних результатів навчання,
- опис структури та змісту освітнього процесу, що дозволяє досягти заявлених мети, цілей і програмних результатів навчання на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності (спеціальностей).

2. ОП повинна мати чітко сформульовані:

- **цілі**, які відповідають місії та стратегії Університету. Цілі ОП та програмні результати навчання повинні визначатись з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін (стейкхолдерів), тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.
- **вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;**
- **перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення.** Освітні компоненти, включені до ОП, повинні складати логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяти досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, не допускається дублювання змісту різних освітніх компонентів. Зміст повинен відповідати предметній області спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною), передбачати практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, а також набуття соціальних навичок (soft skills). ОП повинна передбачати можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.
- **кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми.** Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) повинен відповідати вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності), а також реалістично відбивати фактичне навантаження здобувачів, яке повинно бути відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання;
- **очікувані результати навчання (компетентності, знання і уміння) (матриця відповідності)**, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти. ОП повинна дозволяти досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня;

- **форми атестації здобувачів**, які відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності);
- **характеристика системи внутрішнього забезпечення якості освіти**, що передбачає опис оцінювання здобувачів вищої освіти, підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, запобігання та виявлення академічного плагіату, підходи до навчання та викладання, реагування на виявлені недоліки в ОП, реалізації освітньої програми тощо;
- **правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти**, зокрема під час академічної мобільності, а також правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.
- **Освітньо-професійна програма** розробляється для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
- **Освітньо-наукова програма** розробляється для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти і повинна крім інших вимог відповідати науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечувати їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

3. ОП використовується під час:

- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик, силабусів;
- розроблення засобів діагностики якості навчання;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- проведення внутрішнього оцінювання якості провадження освітньої діяльності за відповідною ОП та рівнем вищої освіти;
- проведення зовнішнього оцінювання якості (акредитаційної експертизи) провадження освітньої діяльності за відповідною ОП та рівнем вищої освіти, інспектування освітньої діяльності;
- професійної орієнтації здобувачів вищої освіти.

III. Відповідальність за розробку нових освітніх програм

1. З метою забезпечення відповідності змісту підготовки фахівців вимогам ринку праці (замовників), сучасної медичної і фармацевтичної галузі, досягненням світової та національної науки та технологій, реалізації власних

наукових шкіл та наукових розробок, профорієнтаційної роботи Університет запроваджує ОП в межах ліцензованих спеціальностей.

2. Запровадження нової ОП в межах певної спеціальності передбачає такі етапи:

- група випускових кафедр у співпраці з проєктною групою ініціює процес запровадження нової ОП і рекомендує кандидатуру гаранта ОП;
- гарант ОП призначається наказом ректора Університету;
- гарант ОП, у співпраці з проєктною групою, на підставі аналізу стану та перспектив розвитку галузі:
 - визначає і пропонує до розгляду компетентності, які затребувані на ринку праці, але не забезпечуються наявними програмами підготовки;
 - формулює назву ОП;
 - отримує підтримку потенційних стейкхолдерів (замовників підготовки фахівців, роботодавців, студентів) у вигляді листів, протоколів спільних засідань, результатів опитувань;
 - обґрунтовує необхідність запровадження нової ОП, зазначивши перелік навчальних дисциплін, а також відомості про їх кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення;
 - розробляє проєкт освітньої програми та навчального плану підготовки за ОП;
 - гарант ОП подає розроблені документи на розгляд методичних комісій, вченої ради факультету, навчального відділу, факультетської та університетської рад з якості освіти;
 - проєкт ОП оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів). Пропозиції приймаються впродовж одного місяця на зазначену адресу е-пошти або у письмовому вигляді;
 - враховуючи отримані зауваження та пропозиції, гарант ОП, за потреби, вносить зміни у ОП та у навчальний план, узгоджує його з навчальним відділом, вченою радою факультету і з Університетською радою з якості освіти, а також узгоджує у стейкхолдерів;
 - декан формує службову записку на ім'я ректора про запровадження нової ОП, яку супроводжує витяг з протоколу засідання вченої ради факультету, освітня програма та навчальний план, інформація про кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчальних дисциплін, узгоджені з відповідними відділами і Університетською радою з якості освіти. До подання додаються також зауваження стейкхолдерів і пояснювальна записка до запропонованих змін;

- рішення про запровадження нової ОП ухвалюється Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету;
- на сайті Університету (факультету) публікується точна та достовірна інформація про ОП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Назви ОП подаються для їх включення до бази Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та до ЄДЕБО.

IV. Відповідальність за періодичний перегляд освітніх програм

1. З метою забезпечення якості освіти гаранті ОП, факультетська та університетська ради з якості освіти здійснюють моніторинг і періодичний перегляд ОП, забезпечуючи їх відповідність зазначеним цілям, а також потребам стейкхолдерів і суспільства.
2. Перегляд ОП відбувається не частіше одного разу на рік, але не рідше, ніж раз на п'ять років.
3. У результаті такого перегляду має здійснюватися вдосконалення програм на основі рекомендацій науково-педагогічних колективів кафедр, ради з якості освіти, відгуків пропозицій стейкхолдерів. Під час перегляду ОП беруться до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій цієї та інших ОП).
 - **Науково-педагогічні працівники, викладачі кафедр**, відповідальні за конкретні навчальні дисципліни або навчальні модулі – розробляють та щороку оновлюють програми навчальних дисциплін / силабуси дисциплін.
 - **Завідувачі кафедр** – забезпечують розгляд на методичних засіданнях кафедр і затверджують навчальні програми/ силабуси дисциплін, звітують перед деканом, представляють гарантові ОП пропозиції щодо внесення змін до освітніх програм та / або нових освітніх програм.
 - **Студентський парламент** - надає декану пропозиції щодо внесення змін до ОП.
 - Думка зовнішніх зацікавлених сторін, у т.ч. роботодавців щодо ефективності ОП враховується за результатами опитування, яке проводить і аналізує факультетська рада з якості освіти.
 - **Факультетські ради з якості освіти** – проводять щорічний аналіз і оприлюднення результатів навчання студентів усіх спеціальностей (спеціалізацій) за кожним курсом, аналізуючи досягнення очікуваних результатів навчання та адекватності оцінювання студентів критеріям і

правилам, відображеним у програмі/ силабусі; опитування та аналіз думок студентів, випускників і роботодавців, вносять на розгляд гарантів і вчених рад факультетів пропозиції щодо змін до ОП.

- **Гаранти ОП** (у співпраці з проектними групами та з **методичними комісіями**), враховуючи отримані зауваження та пропозиції, - проводять перегляд і оцінку ОП, за потреби, вносять зміни у ОП та у навчальні плани, узгоджують їх з навчальним відділом, вченою радою факультету і з Університетською радою з якості освіти.
- Зміни до ОП оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету / факультету для громадського обговорення впродовж одного місяця.
- Остаточне рішення про внесення змін до ОП ухвалює Вчена рада Університету, ухвала вводиться в дію наказом ректора Університету;

4. Робочі навчальні плани на кожен навчальний рік затверджує перший проректор з науково-педагогічної роботи.

V. Особливості формування освітніх програм

При розробці та періодичному перегляді ОП слід звертати увагу на те:

- Чи є відповідна освітня (освітньо-професійна та освітньо-наукова) програма певного рівня вищої освіти складовою процесу, який передбачає послідовність, розвиток та в ідеалі неперервність?
- Чи відображають освітні програми, що здійснюються за такою ж спеціальністю на різних рівнях вищої освіти передбачуваний прогрес знань та вмінь студентів?
- Чи результати навчання, визначені таким чином, що можна констатувати про можливість їх досягнення здобувачем вищої освіти (вони конкретні, перевіряються та вимірювані)?
- Чи поділ на дисципліни та /або модулі чітко відображає логіку структури ОП?
- Чи дозволяє ОП забезпечити можливість індивідуальної траєкторії навчання – головної передумови студентоцентрованого навчання?

VI. Документація освітніх програм

- Документація, що стосується ОП, складається з таких елементів:

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності

1.1. Загальна інформація

1.2. Мета освітньої програми

1.3. Характеристика освітньої програми

1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

- 1.5. Викладання та оцінювання
- 1.6. Програмні компетентності
- 1.7. Програмні результати навчання
- 1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми
- 1.9. Академічна мобільність
2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність
 - 2.1. Перелік компонент ОП
 - 2.2. Структурно-логічна схема ОП. Послідовність навчальної діяльності здобувача за роками.
3. Форма атестації здобувачів вищої освіти
4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми
5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми
 - Формат і обсяг документації додається як додаток 1 до цієї процедури.

VII. Силабуси дисциплін

1. Для кожного компонента ОП (навчальної дисципліни, практики, магістерської роботи та інш.) викладачі кафедр розробляють силабус.
2. Форма зразка силабуса наведена у додатку 2 до цієї процедури і є обов'язковою для ведення викладачами усіх навчальних підрозділів Університету.
3. Силабуси мають щорічно оновлюватись і бути доступними для здобувачів вищої освіти на веб-сторінці кафедри щонайменше за місяць до початку навчального року.
4. Використання силабусів покликане посилити та регулювати управління програмами і результатами навчання в Університеті, підвищити прозорість та стандартизацію програм навчальних дисциплін, ефективність аналізу та оцінювання якості освітніх програм, досягнення запланованих результатів навчання.